01/01/2022

Η Πρώτη του Έτους στο Φανάρι

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Η Α.Σεβασμιότης ο Πατριαρχικός Επίτροπος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ χοροστάτησε το πρωί της Πρώτης του νέου Έτους 2022, κατά τη Θεία Λειτουργία για την εορτή της Περιτομής του Κυρίου και της μνήμης του Μ.Βασιλείου, στον Πατριαρχικό Ναό στο Φανάρι. Συγχοροστάτησαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίος, Μύρων κ. Χρυσόστομος, Κυρηνείας κ. Χρυσόστομος, από την Εκκλησία της Κύπρου, και Προύσης κ. Ιωακείμ.

Εκκλησιάστηκαν ο Πρόξενος της Ελλάδος στην Πόλη, Εντιμ. κ. Σταύρος Χριστοδουλίδης, Άρχοντες Οφφιλιάλιοι και πλήθος πιστών από την Πόλη και το εξωτερικό.

Ο Πατριαρχικός Επίτροπος, στην ομιλία του, αναφέρθηκε στην σημερινή δεσποτική εορτή, η οποία, όπως είπε, αποτελεί "υπόμνησιν «ότι εν αυτώ κατοικεί παν το πλήρωμα της θεότητος σωματικώς», (Κλσ. β΄, 9). Ότι δηλαδή αληθώς «ο Λόγος σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν, και εθεασάμεθα την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενούς παρά πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας», (Ιω. α΄, 14)."

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Σεβασμιώτατος ανέφερε:

"Εορτάζει και η Μεγάλη Εκκλησία σήμερον σεμνοπρεπώς μεν λαμπρώς δε την ιεράν αυτήν Δεσποτικήν εορτήν και πανήγυριν εν μέσω περιστάσεων όλως εκτάκτων και πρωτοφανών, εν μέσω πανδημίας και λοιμικής νόσου δηλονότι, ήτις ως οι πάντες καλώς γνωρίζετε έκρουσε και τας θύρας του Μεγάλου Μοναστηρίου του Φαναρίου και προσέβαλε τον Παναγιώτατον ημών Πατέρα και Δεσπότην, τον Πατριάρχην μας, ευτυχώς με ηπιώτατα συμπτώματα, χάριτι Θεού πρωτίστως και λόγω του πλήρους εμβολιασμού εκ δευτέρου.

Και είναι όντως πρωτοφανής η συγκυρία διότι εορτάζομεν απόντος του Πατριάρχου μας, αλλ' όμως -ως είχε την ευκαιρίαν να τονίση και εχθές εις την Πατριαρχικήν Αυλήν ο ομιλών- ο Πατριάχης είναι παρών περισσότερον η ποτέ άλλοτε, καθώς η σφραγίς Αυτού είναι έκτυπος εις κάθε γωνιάν, εις κάθε σπιθαμήν, εις κάθε έκφρασιν και έκφανσιν του αειλαμπούς Φαναρίου. Και οι λίθοι των τοίχων και αι κανδήλαι του τέμπλου και τα αναλόγια των ιεροψαλτών και αυτός ο Δεσποτικός Θρόνος μαρτυρούν περί του ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ του Πάνυ και αναμένουν την επιστροφήν Του, εδώ εις την μαρτυρικήν Πρώτην Καθέδραν της Ανατολικής Εκκλησίας.

Είμεθα ολίγοι, αλλά «μη φοβείσθε το μικρόν ποίμνιον» (πρβλ. Λκ. 12, 32), είμεθα αδύναμοι και ασθενείς αλλά «η γαρ δύναμις ημών εν ασθενεία τελειούται» (πρβλ. Β΄Κορινθίους 12, 9), είμεθα σκεύη οστράκινα αλλά μη ολιγοπιστείτε, έχομεν ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ τον πρόμαχον και υπερασπιστήν των ορίων των αμεταθέτων και αιωνίων. Και τα δίκαια και τα προνόμια της Μεγάλης Εκκλησίας δεν τίθενται προς συζήτησιν, πολλώ δε μάλλον, προς διαπραγμάτευσιν η προς εκχώρησιν και απομείωσιν. Και εις την μάχην αυτήν είμεθα παρά τω πλευρώ του Πατριάρχου άνευ της παραμικράς δευτέρας σκέψεως."

Και ο Πατριαρχικός Επίτροπος συνέχισε:

“Είναι ίσως αναγκαίον να λεχθή ότι η μέριμνα του Πατριάρχου περί των δικαίων της Μεγάλης Εκκλησίας δεν αποτελεί προσωπικήν τινά επιδίωξιν η φιλοδοξίαν ανθρωπίνην, αλλά χρέος αμετάθετον προς την Εκκλησίαν συνολικώς, διά τε το Οικουμενικόν Πατριαρχείον και την καθόλου Ορθόδοξον Εκκλησίαν. Οι θεοφόροι Πατέρες, οίτινες εθυσίασαν ακομή και αυτήν την ζωήν των διά την παραφυλακήν των δογμάτων της πίστεως, δεν εδίστασαν να πράξουν το αυτό και διά την υπεράσπισιν των κανονικών ορίων της Εκκλησίας. Κανονικά όρια άτινα, δυστυχώς, δεν γίνονται σεβαστά υφ’ όλων των τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών. Όμως φοβερόν το εμπεσείν εις χείρας Θεού του ζώντος.

Ο Παναγιώτατος ημών Πατήρ και Δεσπότης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης εβάδισεν όλα αυτά τα έτη της καλλικάρπου Πατριαρχείας Του και βαζίζει πάντα με κριτήριον την γνησίαν και ανόθευτον εκκλησιολογικήν διδασκαλίαν της Ανατολικής Εκκλησίας, όπως αυτή έχει αποκρυσταλλωθή εις τους ιερούς Κανόνας, την Παράδοσιν και Πράξιν της Εκκλησίας. Ημείς οι ελάσσονες φύλακες της φλογός του Φαναρίου υποκλινόμεθα εις την θυσίαν, την μαρτυρίαν και το μαρτύριον του Πατριάρχου μας, βαδίζομεν επί τοις ίχνεσι Αυτού, μεταλαμβάνομεν της πείρας, της αγάπης και της σοφίας Αυτού και αντί δώρων, διά τον Νέον Ενιαυτόν, κομίζομεν Αυτώ την υικήν μας αφοσίωσιν, τον άπειρον σεβασμόν, την συγγνώμην διά τα λάθη, τας αδυναμίας και τας παραλείψεις, την ολοθερμον προσευχήν ημών διά ταχείαν ανάρρωσιν και αποθεραπείαν.”

Προηγουμένως τον Πατριαρχικό Επίτροπο προσφώνησαν ο Σεβ. Μητροπολίτης Τρανουπόλεως κ. Γερμανός, ως εκπρόσωπος της Ιεραρχίας του Θρόνου και ο Άρχων Πριμικήριος Εντιμολ. κ. Αδαμάντιος Κομβόπουλος, ο οποίος ευχήθηκε εκ μέρους των Οφφικιαλίων της Μητρός Εκκλησίας και της Ομογενείας της Πόλεως.

Στην ομιλία του ο Μητροπολίτης Τρανουπόλεως εξέφρασε τη συγκίνησή του, διότι, όπως είπε, “μας λείπει πολύ σήμερον ο Πατριάρχης του Γένους μας, ο Ευεργέτης και Δεσπότης, ο στοργικός ποιμήν και ανύστακτος φύλαξ των ιερών και των οσίων της Μητρός Εκκλησίας και του ευσεβούς ημών Γένους των Ρωμαίων”.

Αναφερόμενος δε, στις δύο επετείους που εόρτασε ο Παναγιώτατος κατά το προηγούμενο έτος, των εξήντα ετών από την εις διάκονον χειροτονία του και των τριάντα ετών από την εκλογή του ως Οικουμενικού Πατριάρχου, ο Μητροπολίτης Τρανουπόλεως επεσήμανε, μεταξύ άλλων:

“Πολλά και ηκούσθησαν και εγράφησαν και επραγματοποιήθησαν υπέρ της τιμής

και μνήμης αμφοτέρων των επετείων. Εκείνο, όμως, άγιε Επίτροπε, το οποίον ούτε να γραφή, ούτε να ειπωθή. ούτε να περιγραφή καθ΄οιονδήποτε τρόπον είναι η αγάπη του Πατριάρχου Βαρθολομαίου υπέρ της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.

Καθ΄όλην την πορείαν του εκκλησιαστικού Του βίου, ο Πατριάρχης μας πάσχει και κοπιάζει υπέρ της Μεγάλης Εκκλησίας, φλεγόμενος υπό του θείου έρωτος διά την ποτνίαν ταύτην εν ολκάσιν κληρουχίαν της Προνοίας του Θεού. Τον απασχολούν τα δίκαιά της. Το αληθινόν της συμφέρον. Το τι είναι κατάλληλον διά την κάθε εποχήν ορών μετ΄επιστήμης τα σημεία των καιρών. Ουδέποτε υπέστειλε και υποστέλλει την σημαίαν των αγώνων οσακις αμφισβητούνται τα δίκαια του Θρόνου Του. Πάντοτε εκεί, Ακλόνητος, εδραίος, αμετακίνητος, άκαμπτος.”

Η παραμονή της Πρωτοχρονιάς

Την παραμονή της εορτής, Παρασκευή, 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Πατριαρχικός Επίτροπος χοροστάτησε κατά τον Μ.Εσπερινό, σε συγχοροστασία με τους Σεβ. Μητροπολίτες Γέροντα Δέρκων κ. Απόστολο, Τρανουπόλεως κ. Γερμάνο, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνα, Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίο, Μύρων κ. Χρυσόστομο, Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανο, Σηλυβρίας κ. Μάξιμο, Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέα και Προύσης κ.Ιωακείμ.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος, Επίτροπος του Παναγίου Τάφου στην Πόλη, οι Θεοφιλ. Επίσκοποι Ευδοκιάδος κ. Αμβρόσιος, Τράλλεων κ. Βενιαμίν και Δαφνουσίας κ. Σμάραγδος, οι Πρόξενοι της Ελλάδος και της Ουκρανίας στην Πόλη Εντιμ. κ.κ. Σταύρος Χριστοδουλίδης και Maksim Vdovychenko, και πλήθος πιστών.

Αμέσως μετά, στην Αίθουσα Ακροάσεων του Ευγενιδείου, ο Πατριαρχικός Επίτροπος δέχθηκε τις ευχές των Αρχιερέων και ευλόγησε την Αγιοβασιλόπιττα, το φλουρί της οποίας έτυχε στον Σεβ. Μητροπολίτη Μοσχονησίων κ. Κύριλλο.

Στη συνέχεια η Α. Σεβασμιότης δέχθηκε, στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό, τις ευχές των μελών της Πατριαρχικής Αυλής και των εργαζομένων στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Εξ ονόματος των κληρικών και λαϊκών της Πατριαρχικής Αυλής, τον Πατριαρχικό Επίτροπο προσφώνησε ο Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Θεόδωρος.

Στην αντιφώνησή του ο Πατριαρχικός Επίτροπος έκανε ιδιαίτερη αναφορά στον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη, εκφράζοντας τα συναισθήματα όλων από την πρόσκαιρη απουσία του από το Φανάρι:

“Και δεν αιθανόμεθα μόνοι, δεν αισθανόμεθα απωρφανισμένοι, δεν αισθανόμεθα εγκαταλελειμμένοι διότι ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι διαρκώς παρών εντός του Φαναρίου• περιπολεύει εις τας αιθούσας, ανέρχεται διά των κλιμάκων, η βροντώδης και πατρική φωνή Του αντηχεί εις τους διαδρόμους και εν ενί λόγω, τα πάντα διηγούνται την δεσποτείαν Του, τα πάντα αναμένουν την επιστροφήν Του, ως και ημείς άλλωστε! Κυρίως ημείς οι ταπεινοί υπηρέται της Μεγάλης Εκκλησίας, οι φρυκτωροί της ακοιμήτου κανδήλας του αειφώτου Φαναρίου και της Ρωμηοσύνης, οι αρχιτρίκλινοι του ακενώτου ύδατος της λαλέουσας Πηγής της Αποστολικής ευσεβείας.

Αλλ’ ημείς δεν είμεθα τίποτε άνευ του Πατριάρχου μας, ο,τι είμεθα -και πρώτος ο ομιλών- είμεθα χάρις εις την εύνοιαν και την αγάπην της Πατριαρχικής καρδίας. Εκείνος είναι ο Μέγας Οικοδεσπότης και ο προσκαλών εις την σημερινήν εόρτιον Σύναξιν, Εκείνος η κατάκαρπος ελαία και ο υψίκομος κέδρος όστις υποκάτωθεν των αναδενδράδων Αυτού επισυνάγει σήμερον τα τέκνα Του διά να τα προστατεύση εκ του καύματος του ηλίου και εκ της χαλάζης και εκ του υετού και εκ της χιόνος. Εκείνος το άσειστον τείχος και ο άρρηκτος κυματοθραύστης και η ασπίς και η προστασία εκ των ιοβόλων βελών των αντικειμένων. Εκείνος ο φέρων τα στίγματα της Ρωμηοσύνης και τας πληγάς του Γένους… Εκείνος όστις οδυνάται υπέρ πάντων ημών…

Η ολιγοήμερος απουσία του Πατριάρχου ανέδειξε την ιδικήν μας αδυναμίαν, διότι ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι η ψυχή του Φαναρίου και αυτή η απουσία, έστω και προς ώρας, μας δίδει την ευκαιρίαν διά περισυλλογήν και περίσκεψιν, διά στροφήν περί τα ένδον ώστε να κάμωμεν τον προσωπικόν μας απολογισμόν διά τα παρελθόντα, να αναμετρηθώμεν με τον εαυτόν μας και τας αδυναμίας μας, να αποτολμήσωμεν την σύγκρισιν μετά του Πατριάρχου, να θέσωμεν νέους στόχους, να εντείνωμεν την προσπάθειαν προς βελτίωσιν και λυσιτελεστέραν εκπλήρωσιν της αποστολής μας.”

Στη συνέχεια ο Πατριαρχικός Επίτροπος ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα της Αυλής, το φλουρί της οποίας έτυχε σε έναν από τους παρισταμένους πιστούς.

Φώτογραφίες: Ν. Παπαχρήστου / Οικουμενικό Πατριαρχείο